

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bd. Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Zotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 8 după amiază

Note zilnice

Incontestabil, organizația bisericii romano-apusene este de-săvârșită.

Din momentul în care episcopii Romei și-au dat seama de importanța politică pe care le-o da puterea acestui oraș, de când acești episcopi și-au zis papi erijându-se apoi, prin faimoasele „indulgențe”, în iertători, cu dela ei putere, ai păcatelor și apoi înscriind închiziția în istorie; de la Ignățiu de Loyola și iezuiți, biserica romano-apusenă, în afară de menirea pe care trebuie s'o aibă, și-a mai pus diferitele „ordine” în slujba scopurilor politice.

Desigur, biserica trebuie să și păstreze prestanța, ba să și o și cucerească, dacă e nevoie. Și știm că biserica romano-apusenă nu s'a sfîșit să spună chiar că scopul scuză mijloacele. Da, această era devisa faimosului ordin al iezuiților. Chiar psihologia credinței a fost abandonată pentru politică. Sau de ce credeți că slujba se face în toate bisericile romano-apusene de pe glob, în limba latină? Pentru că este hățul care ține poporul în continuă legătură cu papa dela Roma. Că bieții credincioși nu înțeleg o iotă din ceea ce sunt puși să îndrume, asta nu importă. Dar n'avem de gând să combatem mijloacele de conservare ale bisericii care stă mai mult sub duhul Vaticanului decât al lui Hristos.

Ni s'a semnalat un fapt care se relatează, ceva mai amănunțit, în altă pagină a numărului de azi al „Ecoul”-ui.

Un preot slujbaş al papei la Vinga, cu toate că nu e ungur, predică bulgarilor de sub „părîntescă” sa conducere, în limba maghiară. Și aceasta, numai de câțva timp. De când propaganda antirevizionistă a împânzit mai mult culisele maghiaro-evreiești dela noi cu șoaapte și conspirații oculte cari prin vraja opritului au o influență nefastă asupra sufletelor bolnăvicioase închinare spre misticism.

Prin urmare acest preot nemaghiar, se pune în slujba revizionismului unguresc, nu numai în viața particulară ci și în biserică. Și căți sunt ca el?

În comuna Cermei, de exemplu, unde este o frumoasă biserică de rit romano-apusen, abia după câțiva ani dela unire, prin energică intervenție a primarului de atunci Avram Ispas, a fost înlăturată de pe un soclu din aceea biserică, statuia lui Mackensen și — ni se pare — a lui Kossuth.

Domnul profesor Onisifor Ghibu, a arătat în nenumărate rânduri cum diferite ordine din slujba papei, piariști, statusul romano-apusen și diverși înalți funcționari ai Vaticanului, s'au înhamat la carul revizionismului. Natural că din cele spuse de d. O. Ghibu n'a transpirat nici un gând de ofensă la adresa bisericii papale. D. prof. Ghibu, a voit doar să ne arate cât de egoist e revizionismul care nu șovăie să și pună biserica la cherem, și cât de naivi sunt unii preoți și unele ordine romano-

occidentale încât alunecă pe o pantă străină de biserică și susceptibilă de multe și rele ispite, de multă perversitate sufletească, de minciună și ură, de încăpățănare și discordie și de alte păcate pentru cari indulgențele părintelui pământesc al celor de rit romano-apusen vor rămâne impotente atunci când vor fi prezentate Aceluia care este adevărat Părinte al tuturor.

E mare deosebirea. A injura biserica și a injura unii oameni cari nu ne interesează că fac sau nu parte din ea, decât pentru că îi terfelesc numele și-i alterează ființa și scopul.

D. prof. Ghibu n'a „atacat” biserica papală, cum greșit scrie presa ungurească, ci pe cei ce au uitat că sunt preoți sau călugări și au făcut din amvon tribună a minciunii și răsvăririi supunându-se unei judecăți subiective sau unor interese cari sunt în antagonism cu împărăția predicată de ei.

Și nu ne îndoiim că și Sanctitatea Sa Unsu din Vatican ar sancționa aceste atitudini ale slugilor sale, dacă i ar fi aduse la cunoștință...

În consecință, spunem tuturor celor ce-au spus că d. O. Ghibu a atacat biserica romano-apusenă ca, pentru a nu mai fi ispițiți să interpreteze greșit și să declanșeze unele constatări juste, să influențeze mai bine pe preoții lor ca să-și vadă de altar, căci dacă vor să ia exemplu dela românii cari prin tăria credinței dăinuiesc, apoi să l ia în întregime. Să observe că preoții noștri n'au semănat ură ci au sfătuit la răbdare și nădejde fără să încerce a înmrejuri și pe cei de alt neam, așa cum ne arată cazul dela Vinga.

P. Sel.

Despre continuitatea istorică

— Puțină lecție pentru d. Iamandi —

Omul se 'mbată câteodată de vin; câteodată... de fericire; altădată, iară... de dorința de-a apărea mai deștept decât alții, în deosebi atunci când e ridicat pe câte o culme socială de unde trebuie — musai — să pară mai breaz decât mizerii pigmei, uitați prin văile mai puțin însoțite ale situațiilor efemere din Stat...

Dece o fi fost amestec d. Iamandi, când s'a lansat în deșteptăciunile referitoare la „continuitatea” minoritarilor în orașele ardelen și ce l-o fi îndemnat să-l ia în brațe pe unguri și să-i încurajeze la defetism?

Când un oarecare politician de mână două, în dorința de-a face senzație, jonglează cu idei nu întotdeauna în consonanță cu interesele permanente ale Statului — treacă-meargă. Dar atunci când, înepțiile sunt dezbătute depe banca ministerială — chiar dacă cel ce și-a pierdut firul vorbeii negândite este proaspăt ajuns acolo și numai printr'un hazard al unor triste întâmplări precipitate — gafa ia o înfățișare extrem de gravă, iar, acel care a păcătuit trebuie chemat la realitate.

Cum? Astăzi, când un Nicolae Titulescu, în efortul supraomenesc al unei nevinșate inteligențe și bazat pe covârșitoarea dreptate românească, a reușit să lovească în plin, la Geneva, în inima dușmanilor noștri; chiar acum, ca un sunet disonant în cântecul de bucurie al țării, vine glasul răgușit al unui rătăcit s'afirme că românii n'au drepturi asupra orașelor ardelen și bănățene „deoarece aci s'a păstrat continuitatea istorică” a ele-

mentului minoritar, în speță a celui unguresc și să mai aibă uitarea de sine a afirma că bine fac ce fac ungurii, urzind contra Statului român!?

Pentru ca să poți afirma astfel de enormități e nevoie d două însușiri negative: să nu cunoști Istoria și să cauți să-ți bați joc cu tot dinadinsul de străduințele și frământările de afirmare națională ale elementului românesc în orașele Ardealului și ale Banatului.

Știi dumneata, domnule Iamandi, ce sunt orașele Banatului și ale Ardealului și ce au fost în trecut?

Iată, îți vom spune noi, pe cari, d-ta, cum se vede, ai vrea să ne 'nhami iară la jugul unguresc, — numai ca să poți apărea în presa maghiară ca un om foarte deștept...

În Evul mediu, domnule Iamandi, știi d-ta foarte bine, sau poate nu știi, n'a existat naționalitate în accepțiunea de astăzi; iar, târgurile și punctele de importanță militară — mai târziu orașe — n'aveau nici un caracter național. Armata principilor Ardealului, era, în majoritatea ei, compusă din mercenari din întreaga Europă și nu puțini dintre aceștia au fost români. Și, în centrul Ardealului, cât privește viața dela oraș, exista o preponderență egal repartizată numai între români și sași — dar nu și a ungurilor; făcând abstracție, bineînțeles de punctele în cari elementul românesc a fost conducător și în trecut.

Or, dumneata, domnule Diamandi, uiți trecutul de minunată luptă românească al Sibiului, sufletul trecutului

lui latino-românesc strunit la Alba-Iulia, trecutul de intransigență românească al Blajului, supremația politică națională a nobilimii maramureșene și a „grănicerilor” români dela hotarul de Răsărit al Ardaleului?

Ai auzit d-ta, vr'odată, de Oradea lui Vulcan și de Brașovul școlii și al vibrațiilor românești?

Dar de Făgărașul românesc, de cititorile străvechi românești din Brașov și Făgăraș, de zidul ortodoxiei românești ridicat și consolidat de Brâncoveanu în orașele pe cari d-ta, cu naivă deficiență le consideri aparținând „continuității” minoritare?

La fel, despre centrele — orașele — din Hunedoara, unde, domnule Iamandi, vei găsi gândul și sufletul românesc zidit în piatra bisericilor, datând din timpul cruciadelor?

Și, unde — iară în orașe — în Hunedoara și Marginea, familiile Huniadeștilor, ale Voiculeștilor și ale Silagheștilor, au lăsat urme, în tot cazul nu efemere ca acelea ale veniturilor de dată mai nouă.

Ce să-ți mai spunem, Kir Iamandi, despre Cetatea-Albă a Voievozilor români (nu aceea din Basarabia, domnule ministru), căci a fost una și în Ardeal, despre care d-ta nu vei fi auzit încă... — despre Aradul luptelor naționale, unde s'a dospit fermentul care a contribuit în bună parte la dărimarea hibridelor steme bicefale.

Zău! Domnule ministru dar despre Banat, ai auzit mălăluța, altceva afară de înșmănatatea lui electorală? (Continuarea în pag. III-a).

Pastorala de Crăciun GRIGORIE

din îndurarea lui Dumnezeu episcop ortodox al eparhiei române a Aradului, Ienopolei și Hălmagiului, precum și al părților din Banatul Timișan.

Iubiților cler și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutul nostru arhieresc.

Iubiții mei fii sufletești,
Eolavtoase fiice duhovnicești,

În capitala unei țări din vechime a isbucnit odată un foc puternic, care amenința averea multor oameni. Împăratul țării aceleia ca un adevărat părinte al poporului a alergat și el la locul nenorocirii ca să îmbărbăteze și să mângâie pe supușii săi. Dar acest împărat nu numai a mângâiat cu vorba, și s'a apropiat de o casă cuprinsă de flăcări ca să ajute și cu fapta. Un muncitor, observând că acea casă stă să se prăbușească, a luat pe împărat în brațe și l-a dus mai de-

parte, iar casa nu peste mult s'a prăbușit.

Împăratul a dăruit o mulțime de galbeni muncitorului, drept recunoștință că i-a salvat viața, iar muncitorul a zis: „Înălțate împărate, iubirea nu se poate plăti cu galbeni, deci voi da banii aceștia celor năpăstuiți de foc”.

Iată cum iubirea acelui împărat a aprins iubirea din piepturile supușilor săi. Dar noi cunoaștem, iubiții mei, un alt împărat, care pentru binele ce l-a făcut oamenilor n'a primit numai recunoștință, ci și ură: este împăratul împăraților și Domnul

Domnilor, Mântuitorul nostru Iisus Hristos. De o parte și de alta a ieslei lui s'au așezat două feluri de oameni: buni și răi. El a venit în lume să aducă lumină lumii, dar lumea din Vitleem nu i-a dat loc, decât dintr'o iesle întunecoasă; El a venit să mângâie pe cei săraci, dar lumea n'a avut simț pentru sărăcia scutecelelor Lui; Iosif și Maria erau săraci îmbrăcați și nu erau primiți în casă nici cu plată, dar Dumnezeu a aflat ieslea mai potrivită decât un palat omenesc plin de păcate.

O, oamenii din Vitleem s'au ferit să primească pe Domnul Domnilor, pe care l-a primit ieslea, dar acești oameni fără Dumnezeu și fără credință în răsplata de nemurire, și-au schimbat viața lor într'un loc mai trist decât al animalelor cari caută numai hrană trupească în fiicăre zi. Și la fel cu oamenii din Vitleem sunt toți aceia

cari nu primesc pe Hristos în sufletul și viața lor. Toți aceștia dacă nu primesc pe Hristos și darurile Lui sunt ca și cum s'ar fi născut înainte de El. Fără Hristos, toți aceștia se vor prăbuși în neputință cum s'a prăbușit Faraon regele Egiptului, care zicea cu mândrie: „Cine este cel vecinic?”

Irod s'a născut în timpul aproape de Hristos, dar dând poruncă pentru omorârea pruncilor, n'a fost mai bun decât Sennacherib, împăratul Asiriei, care se lăuda că va învingea toate popoarele. (2 Cronici 32 v. 17) Pilat, care s'a născut în timpul lui Hristos, lăsând să fie răstignit Iisus, n'a fost mai bun decât Belșatar, împăratul Babilonului, care a necinstit vasele sfinte.

Ce folos că Iuda s'a născut în timpul lui Hristos, dar l-a vândut? Ce folos de tâlharul care l-a batjocorit pe Domnul? (Continuarea în pagina II).

Dragucia Victoras Iamandy,

Te te-a apucatu be baiatu de istoria valahilor, dacă matalucia nu te prilepi la dinșă?
Nu-ți sedea bine, more, ș-a-ți vezi de sprîșisoru și de șarația matalucia?

Taman eu „boonghenii” te-ai pușo, more, în scandalu? Niți alătașu nu stii ca cu dînsii n'o mai șocci la capatîu, chind mai cu șeama îi zignesti la șuflecel, conștîndu le trecutul lor de șuferinci și de legături ștrabune pe pamîntul Transilvaniei?

Șe vede more, ca te-a joparît rou megalomania, or ai baut în jîua așeoa fara șifon... de ai palavrozît așea gugumanii!

Ego, bun creștin, îți doreșcu, more, ș-a-ți azute Tel de Șuș sa șcapi cu facia curată, — dar nu stiu Zou!

Altadata, bre, patriodachi, șa nu mai uicijicala: „Gura bate fundul!”...

Adios!
Iani Calavrezo

Berăria Azuga

de sub conducerea d-lui

Trăian Givulescu

Mîncări calde și reci, aperitive și băuturi excelente

4 RAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 50.

De Crăciun!

Carne de vită I, vițel sugaciu, purcel, șuncă de Praga, cărnați de casă și mezeluri mai efîn la firma

C Z M O R

Arad, Str. Meșlanu 3.

CRĂCIUNUL LOR...

Donă zile ne mai despart de ziua Nașterii Domnului, de Crăciun. U-nii eu început să se pregătească mai intens, făcînd ultimile cumpărături, colindînd străzile și magazinele în căutarea lucrurilor cari vor contribui la bucuria lor și, poate, și la altora...

Aliii, însă, — ce contrast — privesc cu jînd vitrinele ornate atrăgător cu mîinile adînc infundate în buzunarele goale și sparte, cu ochii umezi de tristețea visurilor irealizate și irealizabile, cu gîndurile obsedate de spectrul mizeriei, de viața unora încăperi întunecoase, în cari, dărdîndu-se frig, îi adăstă, poate, niște copii golași și flămânzi...

Pentru ei nu va fi Crăciun, nu va fi sărbătoare... Nu vor îmbrăca nimic nou, nu vor avea nici cozonac, sau măcar pâine albă, nici mîncăruri mai bune și nici mai cald în casă. Vor fi zile petrecute la fel cu toate celelalte, dar vor lăsa în suflete mai multă durere.

Acesta va fi Crăciunul oamenilor săraci și al șomerilor.

Ce Crăciun va fi acela cu două pîini și câteva felușe de slănină, rația pe timp de o săptămână căpătuită de un șomer, din mila autorităților? Ce bucurie va avea, cînd încălzînd cu suflarea botul de pâine neagră, întepenită și, poate, acră, îi va înghiți cu noduri? Și gîndul că alții în acel moment se înveselise cu rudele și prietenii cu cari

se revăd și că-și arată darurile aduse de Moș Crăciun, îi va produce altceva decît un nou val de tristețe și umilință?

Cînd, acum, trecînd pe stradă aude pe alții cum se „îvîită”: „Să vii de Crăciun la noi, auzi? Să știi că te așteptăm”, gîndul și ochii lui se îndreaptă, involuntar, după acești jericîți, așteptați cu atîta drag. Pe el cine-l așteaptă? Cine-l învîită?

Destinul l-a condamnat să-și târască zilele prin calea altora, înoportunîndu-i chiar, fără voie și fără vre-o posibilitate de a-i evita. Și numai speranța în zile mai bune ce se vor ivi și pentru el, cîndva, îi amintează flacăra sufletului...

Al. Pav.

Folosiți bateriile „Galvani”

URANIA

Programul de azi:
la orele 5, 7 $\frac{1}{2}$, și 9 $\frac{1}{2}$.

Regina Cristina

cu

Greta Garbo

In regia lui
ROUBEN MAMOULIAN.

ELISABETA

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Program dublu:

Lupul mării

După romanul celebrului
scriitor Jack London

Milton Sills,
Jane Keith

Noaptea ispitelor

Elissa Landi,
Paul Lukacs

Începutul 6 $\frac{1}{2}$, și 9.
Dumineca dela ora 4.
Matineu Dumineca la ora 11
Prețuri populare!

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi:

Primul bal Frances Dee, Gene Raymond

Reprezentările

a orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Richard Talmadge

Sub mil de primejdii

Reprezentările

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara
Taxele de intrare:
Lei 8, 10, 15 și 20, inclusiv
timbrul aviației.

CORSO

Program de sărbători:
MATINEU

23 Dec. a. m. la ora 10 — 24
Dec. la ora 3 p. m. — 25 Dec.
ora 10 a. m. — 26 Dec. ora
10 a. m. Program pentru copii.

SILLY MIKEY

Intrare generală cu 12 lei.

Premieră!

La orele 3, 5 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$

Renumitul cântăreț

Josif Schmidt

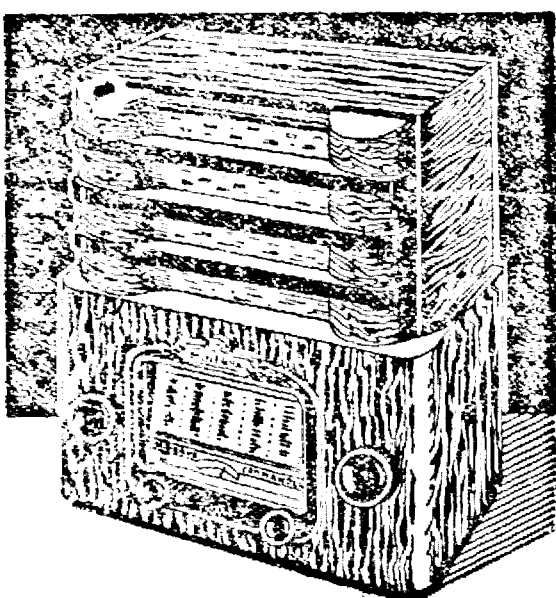
și Evi Panzner în

Steaua de pe cer

Tămplărie modernă unde se
lucrează cele mai noi modele
de mobilă, și se fac reparațiuni
perfecte. Căutați atelierul

ISRAEL

ARAD, Str. Horia No. 3

1934

1935

Nu cumpărați alt radio

pentru că, în orice cate-
gorie de prețuri dela

6000 lei până la 20.000 lei

vă puteți procura cea mai bună marcă
de azi — Difuzor electro-dinamic,
lămpi Trio Tron, aranjament pe unde
scurte, mijlocii și lungi și o deosebită
selectivitate, garantează, cu ultima ei
creație,

RADIO MINERVA

Se pot cumpăra numai în magazinele de specialitate.
Pretindeți demonstrațiuni cu acest fabricat deosebit.

nul pe Cruce? Ce folos de împăratul Iulian Apostatul, care fu silit să zică: „m'ai învins Galileene?” Ce folos de necredincioșii din Rusia, cari au ucis pe vestitorii lui Hristos Domnul?

Dar fața noastră se înveselește, căci lângă ieslea din Vitteem găsim pe Sf-ta Fecioara bucurîndu-se de împlinirea proorociei arhanghelului O, ce fericiți suntem să vedem ceata păstorilor și fingerilor cari măresc pe Dumnezeu. O, ce fericiți suntem să auzim pe Ioan Botezătorul zicînd: „iată mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatele lumii”.

Ce fericiți suntem a ști că femeile Ioana, Susana și altele (Luca 8. v. 3) slujiau Lui din averile lor. Indemnăți ne simțim să lăudăm pe Toma cînd zicea: „Să mergem și noi Vitania și să murim cu El”. Indemnăți ne simțim să lăudăm pe Petru zicînd despre Domnul: „Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu celui viu”. Fericiți pe Sf. Pavel, care în temniță se simțea mai feri-

cit pentru Hristos, decît în orice palat și fericiți am fi să putem săruta lanțurile cari au atîns mîinile Lui.

Iubiții mei! Astăzi la Preaznicul Nașterii Domnului nu cer altceva dela Dumnezeu, decît să vă dea pentru mărișirea lui Hristos cel puțin îndrăzneala lui Nicodim și Iosif din Arimateia, cari cerură trupul lui Iisus. Doresc să vă dea Domnul îndrăzneala lui Ștefan, întâiul mucenic al Domnului. Căci tocmai la sărbătoarea Nașterii Domnului îl sărbătorim ca pe unul care prin Nașterea Domnului s'a născut pentru Cer. Să luptăm ca Ștefan împotriva cărnii și a sîngelui. Să luptăm împotriva vrăjmașilor lui Dumnezeu și dacă prin luptă am sta în fața morții, să iertăm pe vrăjmași și să rugăm pe Dumnezeu să-i transforme în prieteni ai lui Iisus, cum l-a transformat pe Saul la rugăciunea lui Ștefan.

Văzînd că Hristos în trup a pășit pe pămînt împotriva păcatului, iar Ștefan a lepădat haina trecătoare a tru-

pului spre a birui prin Hristos, — să lepădăm și noi haina păcatului!

Hristos s'a pogorât în trupul cărnii pe pămînt, iar Ștefan însîngerat se înalță ca să se încoroneze. Să ne înalțăm și noi biruind suferințele.

Hristos s'a pogorât între oameni însoțit de cântările ingerilor, — noi să ne înalțăm prin luptă spre corurile ingeresti.

Hristos s'a îmbrăcat în scutece sărace, noi să ne îmbrăcăm cu haina nemuririi. Eroii Crucii desprețuiră lei din vechea Romă și ca torte omenești au luminat grădinile împăraților prigonitori; noi prin suferințele noastre să răspîndim lumina virtuților în mijlocul nemuririi.

Precum prin venirea în lume a Domnului au început să prindă puteri mari credința, dragostea și nădejdea în Dumnezeu, răsărind o nouă viață, să aprindem și noi în inimile noastre candelile curate ale credinței, iubirei și nădejdei, ca să ne lumineze

și ușureze viața. Să facem ca cei ce urcă pe munții înalți precum aceia urcîndu-se au vederi tot mai minunate și aier mai proaspăt, — așa să leșim și noi din atmosfera vieții zilnice și să urcăm pe scara virtuților, până sus, de unde putem vedea pe Dumnezeu.

Și trebuie să-L căutăm ca să-L vedem. Bogăția nu ne oprește a-L căuta. Bogat a fost Iair, dar a căutat pe Domnul, bogat a fost fiul răcîcit, dar s'arac a rămas pînă ce iară s'a întors la Dumnezeu. Bogat a fost Zacheu, dar a căutat pe Domnul ca să aibă liniște și pace.

Să alergăm și noi spre această pace și liniște pe care nu ni-o poate da lumea, că zice sfîntul evanghelist Ioan: „Nu iubiți lumea nici cele din lume, de iubește cineva lumea, iubirea Părintelui nu este într'însul. Căci tot ce este din lume, pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții nu este dela Părinte, ci este din lume. Și lumea trece cu pofta ei, iar cel ce face voia lui Dumnezeu ră-

mîne în veci”. (I. Ioan 2 v. 16—17).

Fiiți buni creștini, dar prin aceasta și buni patrioți. Căci vrăjmașii noștri ar bea cu sete din izvoarele noastre și s'ar îmbogăți din munții noștri cu orice preț, furîndu-ne drepturile sfînte și veșnice, dacă nu am fi la datorie. Ei nu s'au înspăimîntat a răpune viața marelui rege Alexandru al Jugoslaviei și a marelui bărbat de stat francez Louis Barthou, crezînd că ne vor nimici prietenii noștri și pe noi. Dar pînă cînd va mai curge apă pe Mureș, Nistru, Tisa și Dunăre, noi vom ști să fim la datorie ascultînd de stăpînire, iubindu-ne țara și pe iubitul ei rege, Majestatea Sa Carol al II-lea.

Cu aceste cuvinte vă doresc să petreceți în deplină sănătate sfîntele sărbători ale Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos.

Al vostru al tuturor de tot binele voitor și iubitor părinte

Dr. Grigorie Gh. Comșa
Episcopul Aradului.

Blănuri de tot felul, reparațiuni speciale, bune și eftine la
Arad, strada Eminescu No. 1. — Francisc
 în edificiul hotelului „Cornul Vânătorului“

Engelhardt
blănar

Despre continuitatea istorică

— Pușină lecție pentru d. Iamandi —
 (Urmare din pag. I-a).

De-o pildă: că orașele cari au fost românești acum o mie de ani, rând pe rând les de sub țărâna uitării ca să strige odată mai mult românitatea acestui pământ?

Iar, cele cari mai dăinuiesc și astăzi: Lugojul, Caransebeșul, Oravița n'au fost nici când ungurești, ci, întotdeauna românești, nu numai sub raport numeric, dar în deosebi sub raportul importanței pulsului românesc și romannizator!

Știi d-ta, domnule ministru, că Banatul n'a cunoscut picior de ungur până acum 50—60 de ani, iar șvabii au fost colonizați acum 200 de ani? Ce „continuitate” — de-aceia de care spui d-ta — ce drepturi?

Și, mai știi d-ta, că Banatul a fost condus până la ocuparea lui de către turci de „chineji” (cnejii) români; căci românii, stăpâni și domni pe acest pământ au fost bine organizați în „districte valahice” — de cari se temeau și regii Ungariei?

Valahii au fost stăpâni nu numai la sat ci și la oraș! Ei au avut în mână dreptatea, ei, puterea armată și când nu le-a plăcut ceva, când cineva le disputa drepturile, nu se opreau până la împăratul dela Viena, ca să-și afirme dreptatea.

Ai auzit, d-ta, domnule Iamandi, vre-odată de Iancu din Hunedoară, care — singur — a pus stăpânire pe Timișoara, pe care d-ta, larg și muiat la suflet o cedezi în gând „continuității” minoritare?

Să mai știi, domnule ministru, că Iancu acela din Hunedoară a tras un drum de platră din Hunedoara lui de bastină și din Marginea Elisabetei Voiculeștilor până la Timișoara, ca s'o poată apăra de unguri — cu brațe românești aduse repede de-acasă!

Nu mai amintim Istoria mai nouă, căci despre aceasta vei fi luat mătăluță cunoștință, vrând nevrând.

Unde este continuitatea, unde-s drepturile minorităților asunra orașelor noastre?

Admițând prin absurd, că actuala situație etnică a orașelor din Banat și Ardeal (a unora numai), ar putea justifica întrucâtva afirmațiunile profund gresite și complet lipsite de patriotism ale

Excelenței... și atunci, însă, un om cu greutate politică nu trebuie, oare, să știe că aceste orașe sunt o ficțiune, că ele nu hotărăsc nimic în balanța drepturilor minorităților?

Dacă astăzi mai avem orașe instrăinate, instrăinarea este numai la suprafață și atât de superficială, încât, ea se poate schimba foarte ușor. Și trebuie înlăturată această situație!

D-l Iamandi, în loc să ațâțe pe minoritari mai bine ar utiliza toată iscusința d-sale politică (dacă într'adevăr o are?) în scopul reromânizării orașelor din provinciile alipite.

Cu orice preț, cu orice sacrificiu trebuie înfăptuită această operă de covârșitoare importanță pentru viața noastră de mâine!

Pentru aceasta însă, este

nevoie de oameni conștienți și nu de marionete alcoolizate; pentru asemenea acte de precis patriotism avem nevoie de simțiri calde, de suflete călitate în lupte naționale — cunoscătoare ale Istoriei și ale drepturilor poporului român!

Ce l-o fi îndemnat pe d-l Iamandi să dea cu băta 'n baltă tocmai acum?

Apropierea unei grele opoziții, când va avea iarăși nevoie de voturile ungurești, sau poate „sărăcia”... în care spune că se zbate, să-l fi făcut să-și piardă firea?

Cert este însă, că o asemenea gafă un ministru român n'a mai comis; iar, o palmă atât de usturătoare n'a răsunat încă pe obrazul nostru — al celor eliberați de către conștiința națională!

I. Feranda

Restaurantul Căminului Industriașilor, sub conducere nouă

Restaurantul Căminului Industriașilor se deschide astăzi, în 221. c., sub conducerea lui Iosif Hagyo. Numele său nu e necunoscut publicului. De două decenii lucrează în această bransă și a condus timp de ani de zile cafeneaua „Central” din Lipova, care a înflorit în timpul conducerii sale.

Marele public îl va îndrăgi în curând pe Hagyo, care-și dă silința să îndeplinească și cele mai delicate pretențiuni. Bucătărie eminentă, cele mai bune vinuri podgorene, muzică de ligani, stau la dispoziția publicului. Sala mare a Căminului Industriașilor stă la dispoziția publicului pentru aranjarea de

baluri, reprezentații și banchete. Tinta restauratorului este ca să ofere publicului cele mai modeste prețuri.

La inaugurarea de Sâmbătă seara, desigur că sala tixită va aplauda bucătăria și vinurile lui Hagyo al cărui nume este o garanție în conducerea „Căminului Industriașilor”.

ÎNȘTIINȚARE!

Aduc la cunoștința onoratului public și cunoscuților că m'am retras dela firma

T. Cobealeac
„Hala Centrală”
 și am deschis o măcelărie

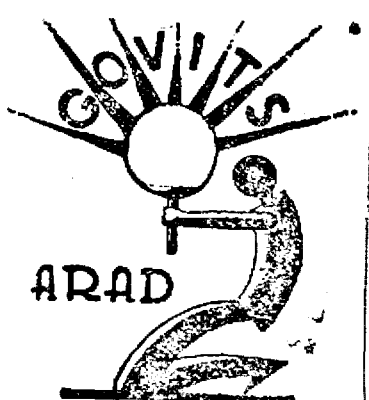
în str. Mețianu No. 17.
 (lângă magazinul Liszka).

În fiecare zi carne proaspătă de vacă, vițel și porc, cu prețuri eftine.

Rog. concursul on. public
GEZA MERKLER

Cețiți și răspândiți
„ECOUL”

Vizitați magazia lui

Bul. Reg. Ferdinand 11.
 unde veți găsi cele mai frumoase lămpi și toate obiectele moderne pentru locuințele Dumneavoastră
Târg mare de Crăciun.

De Crăciun!

Carne de vită I, vițel, porc, șuncă de Praga, mezeluri delicioase și cârnaț „ala-domo” dela măcelăria și cârnățaria lui

Iosif Eisele

Arad. Piața Avram Iancu 18. Pentru Anul Nou carne de purcel și cele mai excelente cârnuri pentru friptură.

Informațiuni

Cu onoare înștiințez că am preluat închirierea localurilor „Căminului Industriașilor” pe care-l deschid azi, Sâmbătă. Cu această ocazie am onoare să invit onoratul public.

Recomand bucătăria mea excepțional de eftină, zone eftine de înainte de masă, abonamentele și menurile mele. Servim mâncare și la locuință. Mai multe feluri de vin podgorean. Muzică permanentă. Sâmbăta și Duminica se țin serate dansante în sala festivă. Primesc organizarea cu gust a banchetelor, prânzurilor și supeurilor de nuntă. Experiența mea de două decenii ca restaurator prezintă garanția că oaspeții mei se vor găsi întotdeauna cele mai plăcute distracții. La aranjarea în Casa Culturală a Industriașilor, a seratelor dansante, petrecerilor, ceaiurilor sau a oricăror petreceri acord cele mai mari favoruri societăților de binefacere, cluburilor culturale și sportive.

Rog sprijinul de totdeauna al publicului. **IOSIF HAGYO, Arad**

Cinematograful „Corso” și în anul acesta va ține reprezentații gratuite pentru copii sâraci Duminică, Marți și Miercuri la orele 10 a. m. Rugăm toate societățile de binefacere să binevoiască a

comunica, în biroul cinematografului nostru, numărul celor ce-ar dori să ia parte la aceste reprezentații, pentru ca direcțiunea să se poată îngriji de locuri.

Taxe pe câini. Potrivit dispozițiilor din legea pentru organizarea finanțelor locale, publicată în Monitorul Oficial No. 88 din 14 Aprilie 1933, câinii de lux și de vânătoare sunt supuși următoarelor taxe anuale, începând cu ziua de 1 Ianuarie 1935.

Fiecare câine de vânătoare Lei 50; fiecare câine de lux Lei 200; al doilea câine de lux Lei 300; al treilea câine de lux Lei 400; al patrulea câine de lux Lei 500.

Sunt scutiți de acest impozit: câinii destinați și dresați pentru scopuri militare, jandarmarie sau poliție precum și acei cari stau sub dresaj, fapt ce trebuie justificat cu certificat dela Comandamentul Militar, Jandarmarie ori Chestura Poliției de Stat.

Proprietarii câinilor vor primi odată cu chitanța pentru plata taxei și „marca” pe care o vor lega-o la gâtul animalului.

Frumuseți și emoții

Vineri, după masă, a avut loc la liceul „Elena Ghila Birta” serbarea pomului de Crăciun, organizată de Centuria III-a de cercetare a Cohorției „Crisana”.

Serbarea a realizat un desăvârșit succes moral, datorit atât ireproșabilei execuții a programului cât și asistenței selecte.

După cântecele executate de corul liceului de sub conducerea d-rei Fpach, au urmat două scenele, interpretate admirabil de elevele școlii comerciale superioare de fete și, apoi, și-a făcut apariția un Moș Crăciun împovărat de daruri, cu cari a coplesit pe eleve.

Comitetul școlar al liceului „Ghila Birta” a dălmbrăcăminte la 40 de eleve sărace, iar Cohorta „Crisana” a distribuit 100 de coșulețe cu bunătăți, date, în dar de elevele școlii de industrie casnică și făcute sub îngrijirea d-nei prof. Boca. Se cuvine, toată lauda acelor re-

prezentanți ai corului didactic, cari au contribuit la această frumoasă serbare, aducătoare de bucurii și stimulentă în lupta pentru îndeplinirea idealurilor.

Trebuie să menționăm, deasemeni, că — după această serbare — fondul pentru ridicarea monumentului pe mormântul eroinei Ecaterina Teodorescu, dela Tg-Jiu, a ajuns la suma de 3520 lei.

Cine vrea ghetе elegante și durabile să viziteze cel mai modern magazin din **strada Brătianu**
G H E T E

Aconiu
G H E T E

Stofe, postavuri extrafine pentru Domni și Dăme. mare asortiment și eftin la

I. SCHUTZ

A R A D,
STR. EMINESCU 2

Vis-a-vis de cafă „Palace”
 (fostă „Orășenească”).

Pălării, cravate

și toate articole de modă, cu cele mai reduse prețuri la

Dumitru Manea

vis-a-vis de Prefectura Arad

Afacerile necurate ale directorului Abatorului din Arad

Ocupându-ne de abatorul municipiului Arad și de conducătorii săi, am arătat în numărul de ieri al ziarului, că directorul instituției este un anume Alex. Kiss.

Funcționarii publici?

Regulamentul pentru organizarea și funcționarea abatorului nu prevede care anume este situația medicilor veterinarilor din punct de vedere al statutului funcționarilor publici. La capitolul II se prevede doar că numirea, pedepsirea, etc. cad în competența Ministerului Agriculturii și Domeniilor și a Comisiei disciplinare din acest minister. Apoi: „Funcționarii abatorului, cu excepția medicilor veterinarilor, cad în categoria celorlalți funcționari ai orașului, etc.”.

Menționăm din nou că acest regulament a fost conceput de directorul abatorului, Alex. Kiss, pentru a se vedea că acest individ a căutat — pe cât a fost posibil — să se strecoare printre literile legii. De ce nu a amintit nimic de statutul funcționarilor publici, în care calitate funcționează, întocmai ca și ceilalți angajați ai primăriei?

Răspunsul este clar și unul singur: a căutat a se pune la adăpost de dispozițiunile paragrafului care precizează că un funcționar public trebuie să fie, în primul rând, cetățean român. Aceasta atât în folosul său, cât și într'al celui alt medic veterinar, Iosif Löbl, amândouă contestându-li-se calitatea de cetățeni români.

Dar oricum ar fi încercat Alex. Kiss și colegul său Iosif Löbl să se sustragă dispozițiunilor legii, faptul că sunt angajați ai municipiului Arad, îi situează pe același plan cu ceilalți funcționari publici. Și în cazul acesta: datorită cărui fapt a putut fi angajat ca medic veterinar al abatorului și deci, ca funcționar public, cetățeanul străin Iosif Löbl, când el n'a îndeplinit nici prima condiție a statutului: de-a fi cetățean român?

Pentru că, noi am arătat în numărul de ieri al ziarului, că Iosif Löbl a ruit — se spune — pe baza unui certificat comunal fals, să-și câștige cetățenia română abia în anul acesta, după mai mulți ani de serviciu iar Alex. Kiss a fost deferit justiției pentru a face dovada că și-a dobândit cetățenia pe cale legală.

La cât se cifrează supra-taxele cari intră în buzunarul lui Kiss

Directorul Alex. Kiss este și un avid de câștiguri „suplimentare”. Regulamentul prevede că directorul abatorului trebuie să se limiteze la atribuțiunile de conducător al instituției, iar nu să le neglijeze pe acestea pentru a întocmi rapoarte de casă, lucruri cari cad în competența celui de al doilea medic veterinar.

Dar, pentru că tot Alex. Kiss — la redactarea regulamentului — a ținut să oblige pe măcelarii cari taie în „orele suplimentare” de-a plăti supra-taxa, să facem o mică socoteală pentru a arăta câștigurile ce se pot realiza de către acest individ, care nu respectă nici dispozițiunile regulamentului ticluit de el însuși.

La abatorul municipiului se taie anual cam 400 mii animale. Dacă socotim că nu-

mai o optime din ele se taie în orele „suplimentare”, când se percepe o supra-taxă de 50 la sută după tarif — în medie luăm numai 50 lei de cap de animal —, constatăm că sumele încasate în plus se cifrează, anual, la 2500 mii lei. Și pentru că directorul Kiss taie și spânzură, a hotărât că 60 la sută din această sumă i se cuvine lui, iar restul de 40 la sută medicului secundar.

Se vede, prin urmare, ce anume îl îndeamnă pe directorul abatorului de a se amesteca în atribuțiunile medicilor secundari, în contradicție chiar cu regulamentul pe care singur l-a pus la cale.

Dar Alex. Kiss ține să calce și a doua oară dispozițiunile regulamentului, deoarece împarte „câștigul suplimentar” numai între el și medicul secundar, când regulamentul prevede: Taxele suplimentare de 50 la sută calculate după taxele normale

ce se încasează la abator sunt percepute în folosul medicilor veterinarilor și acelor cari au făcut serviciul prelungit”.

Or, directorul Alex. Kiss a găsit de bine să-și rezerve partea leului, restul să-l dea medicului secundar, iar celorlalți angajați nimic.

Iată, deci, că indezirabilul din fruntea abatorului — chemat în fața justiției deoarece și-ar fi dobândit cetățenia prin fraudă — manipulează anual milioane de lei, fără a-și angaja un casier și un controlor, așa cum prevede regulamentul, pentru a apoi să realizeze câștiguri „suplimentare” de câte 150 mii lei anual (12.500 lei lunar) pe spinarea măcelarilor arădani — deci pe a publicului consumator — și în detrimentul celorlalți angajați ai abatorului.

Dar măcelarii ni s'au plâns și de alte ilegalități săvârșite de directorul Alex. Kiss, de cari ne vom ocupa în numărul viitor.

R.

O plângere a bulgarilor din Vinga

Din Vinga primim o plângere, foarte interesantă și demnă de luat în seamă, contra preotului romano-catolic de acolo, Havlic Venfel.

„Deși preotul nostru are nume cehesc — zice corespondentul nostru — el e pătruns de cel mai mare sovinișmaghiar. Înainte vreme sub stăpânirea maghiară, același preot ținea predici în limba maghiară numai la Paști și la Crăciun și tot numai la aceste sărbători mari citea în limba maghiară Evanghelia. Acum, sub imboldul revizionismului, el predică și citește Evanghelia în limba maghiară în fiecare Duminică, indignând prin aceasta pe catolicii bulgari, cărora prin purtarea sa vrea să le demonstreze că zadarnic se străduiesc bărbății de stat români să întărească antirevizionismul, pentru că tot ungurii vor avea viitor pe aceste meleaguri. Vă rugăm pe dv. să fiți

interpretul nostru și pe cale publică interzică, să veniți în ajutorul populației loiale bulgărești din Vinga, care nu voiește a fi maghiarizată și sub regimul de libertăți nemărginite din România Mare”.

Partea aceasta din corespondența noastră dela Vinga o supunem aprecierii celor în drept.

În continuare, corespondentul nostru se plânge că preotul Havlic Venfel respinge cu dela sine putere căsătoria tinerilor cari au acte în regulă și dispensa necesară dela ministerul de justiție. Pentru asemenea cauze, ne informează corespondentul nostru, preotul romano-catolic a fost reclamat la parchetul de Timiș-Torontal, dela care tinerii așteaptă dreptate.

Ce se întâmplă în cooperatie?

— Unul care uzează de delegații expirate —

Marti 18 l. c. s'au prezentat la cooperativa „Timișoreana” din localitatea federală „Bădăneanu” doi funcționari ai cooperativei: subinspectorul Țigănilă și controlorul Crețianu. Cel dintâi avea delegație în regulă pentru a controla gestiunea cooperativei „Timișoreana”, cel de al doilea — controlorul Crețianu, care se întitulează din când în un titlu cu mai multă greutate — avea o delegație expirată, nevalabilă.

Deoarece controlorul Crețianu nu e la prima ispravă de genul acesta, conducerea cooperativei „Timișoreana” a refuzat să stea cu el de vorbă, invitându-l să părăsească localitatea cooperativei.

A fost deci un fel de dare afară dintr'un loc în care numitul funcționar al cooperativei nici nu avea ce căuta.

Controlorul Crețianu a pătât de gâflet acesla lucru și la cooperativa „Timiș”, cu vreo patru zile în urmă.

Cu asemenea funcționari, cari în loc să-și caute de îndatoririle lor își atribuiesc titluri și misiuni pe care nu le-au, nu e de mirare că în Banat cooperativa a ajuns unde a ajuns.

Cooperatori vechi și serioși ni se plâng de mai mult timp impotrirea controlorului Crețianu, rugân-

du-ne să arătăm că numitul, pe lângă că este un om al discordiei, e și incapabil — atât de incapabil, încât nici rapoartele, inexacte și venioase, nu și-le redactează singur, ci „le compune” împreună cu contabilul Râmpu, care a fost condamnat cândva la 5 ani închisoare pentru delapidări.

E de mirare că în minister nu se emoționează nimeni de aceste lucruri și că nu se iau măsuri de îndreptare. Ne vine să credem că o mână rea lucrează, după un sistem diabolic și bine calculat, la distrugerea cu orice chip a cooperativei. Opera aceasta de distrugere nu va fi deosebită prea grea, pentru că — după cum s'a văzut și din cazurile dela Arad, relatele de noi deunăzi — funcționarii cooperativei, gen Crețianu, duc ei înșiși la distrugere ceea ce oameni de acțiune și de mari merite în cooperatie au clădit cu truda multor ani de muncă grea și, unii dintre ei, chiar cu sacrificarea averilor lor.

E trist că trebuie să facem aceste constatări, dar vina, după noi, revine în întregime ministerului agriculturii, care știe de ani de zile prin ce funcționari slabi e reprezentată cooperativa în Banat, și totuși n'a luat și vedem că nu ia nici azi măsurile de îndreptare ce se impun.

ATITUDINI...

Cât de întunecată e mintea ungurilor de utopica lor idee, se poate vedea din gafele în cari se 'neacă mereu ca niște calcăni străchini. Politica lor se caracterizează printr'un bâlbâit „pentru-contră”.

Când Germania le-a întors spatele, au început s'o 'njure, cu toată prietenia de mai înainte. Angliei s-au spus-o frumos când cu cadoul de nuntă... Dela Polonia și-au mutat gândul.

Dar culmea o face strigătul unui deputat ungur care a primit în parlament pe reprezentantul Italiei cu „Jos Mussolini!”.

Și după toate acestea, se spune că d. Goemboes face antrenament în vederea unei noi vizite la Roma, unde are de gând să prevină pe d.

Mussolini că dacă dă mâna cu Franța, pe unguri i-a pierdut de mușterii.

Și d. Mussolini va rămâne pe gânduri. Poate că va și întoarce spatele Franței... După atâtea „sucese” cu cari se laudă Ungaria, el ne știe?... Sărmanul!

Nu vede oare că Ungaria a intrat în zodia rea?

Cu minciuna dețunezi, poate că și prânzești dar până la cind scoate pisica ghiarele la vedere. Și-atunci ești poftit pe ușă. Iar dacă mai insuști, riști să treci pragul de-a berbecu!

Dar degeaba le faci astora morala.

Școala și Dascălii

Aproape săptămânal citim în ziare, că revizorii, inspectorii școlari sunt chemați la conferințe de către marele și distinsul bărbat, ministrul instrucțiunii d. dr. Angelescu. Ba'mi aduc line aminte, că, chiar prefectii au fost chemați la București, în chestia aplicării Legii inv. primar. Toate bune și frumoase. Numai, că legea rămâne literă moartă, iar frecvența e ca în trecut. Cine vrea vine și cine nu, nu. Legea face răspunzător pe bietul dascăl. Vrem să știm, întrucât e răspunzător cutare dascăl, că hada Gavril nu și trimite băiatul la școală? Amenzile școlare se formulează, însă nu se execută.

În cazuri de acestea mai poate fi răspunzător bietul dascăl, pentru frecvență? Păcat de atâtea amar de timp pierdut cu votarea legilor și de atâtea biată de hârtie prăpădită cu publicarea și tipărirea legilor! De mult se vorbește de simplificarea aparatului administrativ. Când? Ce atâtea teorie? E amendat? În decurs de 24 ore să se execute și cu siguranță cazul nu se va repeta.

Se cheltuiesc milioane cu zidirea locașurilor pentru școli. Ce folos, că aceste zidiri sunt gata?

Nu putem crede să fie nici o zecime din dascăli, cari să nu și facă datoria cu sfințenie, pentru că această tagmă e încă conștientă de datorie și mândră de atributul ei.

Am avut fericirea de a vedea gradul învățământului la mai multe state din Occident și răsăritul Europei. În Occident legea este lege se execută cu rigoare. Las, că și părinții și modalitățile pentru aplicarea legii sunt mai Occidentale.

De 16 ani facem numai experiențe și tot de atâtea ani nici un progres — deși avem un corp didactic virtuos și entusiasm. Insa ce folos? Entuziasmul dascălului român în sălile goale?

Urmărim cu cea mai mare atențiune manifestările psihice-pedagogice ale tinerelor elemente învățătoarești. A aceste elemente pline de expansiuni psihice în favorul școlii și a tagmei, ne pot numai bucura. Păcat însă, că aceste forțe se irosează fără a putea aduce nici un folos real.

Să nu disperăm însă! Viitorul, trăinicia acestui neam a fost, este și va fi în mâinile noastre, dacă pururea va fi înaintea ochilor noștri idealul: „Pentru neam!”

Ioan Tomuția
inv. preot

Remaniere sau schimbare de regim?

De Vineri seara circula o mulțime de zvonuri privitoare la situația guvernului.

Domnul Nicolae Titulescu și-ar fi dat dimisia și după sosirea ei la București ar fi dimisionat, — Vineri după amiază — și guvernul.

După unele informațiuni, ar fi vorba numai de... remaniere, pentru a fi demis d-l. Iamandi; după altele, este inevitabilă și schimbarea de regim.

Cine vine? Or d. mareșal Averescu, singur, sau formând un guvern de concentrare, — fără liberali de ambele nuanțe.

Sau vine d. C. Argetoianu cu alte personalități din micile partide și se adevărește în totul precizarea d-sale dela ultimul congres al Uniunii Agrare, care a avut loc, la 2 Decembrie, la Timișoara.

În cercurile guvernamentale unde am încercat să verificăm vestile, domnește atâtea optimism încât ni s'a răspuns:

„Inexactități, domnilor.

Zvonuri tendențioase, puse în circulație de adversarii neioali... Guvernul e mai tare ca oricând... Noi nu plecăm încă doi ani... Remaniere poate...”

???... „Desigur, — a continuat guvernamentalul nostru interlocutor, — cel dintâi care va fi remaniat este, — da! domnul Iamandi... să se 'nvețe minte, să nu și mai vâre nasul unde nu-i fierbe oala... și să nu mai vorbească, — așa cum a băsnit!

„In colo toate-s glume, domnilor!”

Numai să nu se 'ngroașe gluma și să iasă până la urmă, vorba aceea, că gluma-i serioasă...

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual